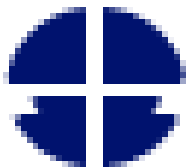

НАЦИОНАЛЕН ФОКУСЕН ЦЕНТЪР
ЗА НАРКОТИЦИ И НАРКОМАНИИ

НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР
ПО НАРКОМАНИИ
София

NATIONAL CENTRE
FOR ADDICTIONS
Sofia, Bulgaria

НАЦИОНАЛЕН СЪВЕТ ПО НАРКОТИЧНИТЕ ВЕЩЕСТВА НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО НАРКОМАНИИ

СЪС СЪДЕЙСТВИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ
СЪВЕТ ПО НАРКОТИЧНИТЕ ВЕЩЕСТВА
– СТАРА ЗАГОРА

VI Национална среща по
проблемите на превенцията
на употребата и
злоупотребата с наркотични
вещества - 2012

30-31 октомври 2012 година
Община Стара Загора

ПРЕВЕНЦИЯТА НА УПОТРЕБАТА И ЗЛОУПОТРЕБАТА С НАРКОТИЧНИ ВЕЩЕСТВА – СТРЕМЕЖ КЪМ ЕФЕКТИВНОСТ

Момчил Василев

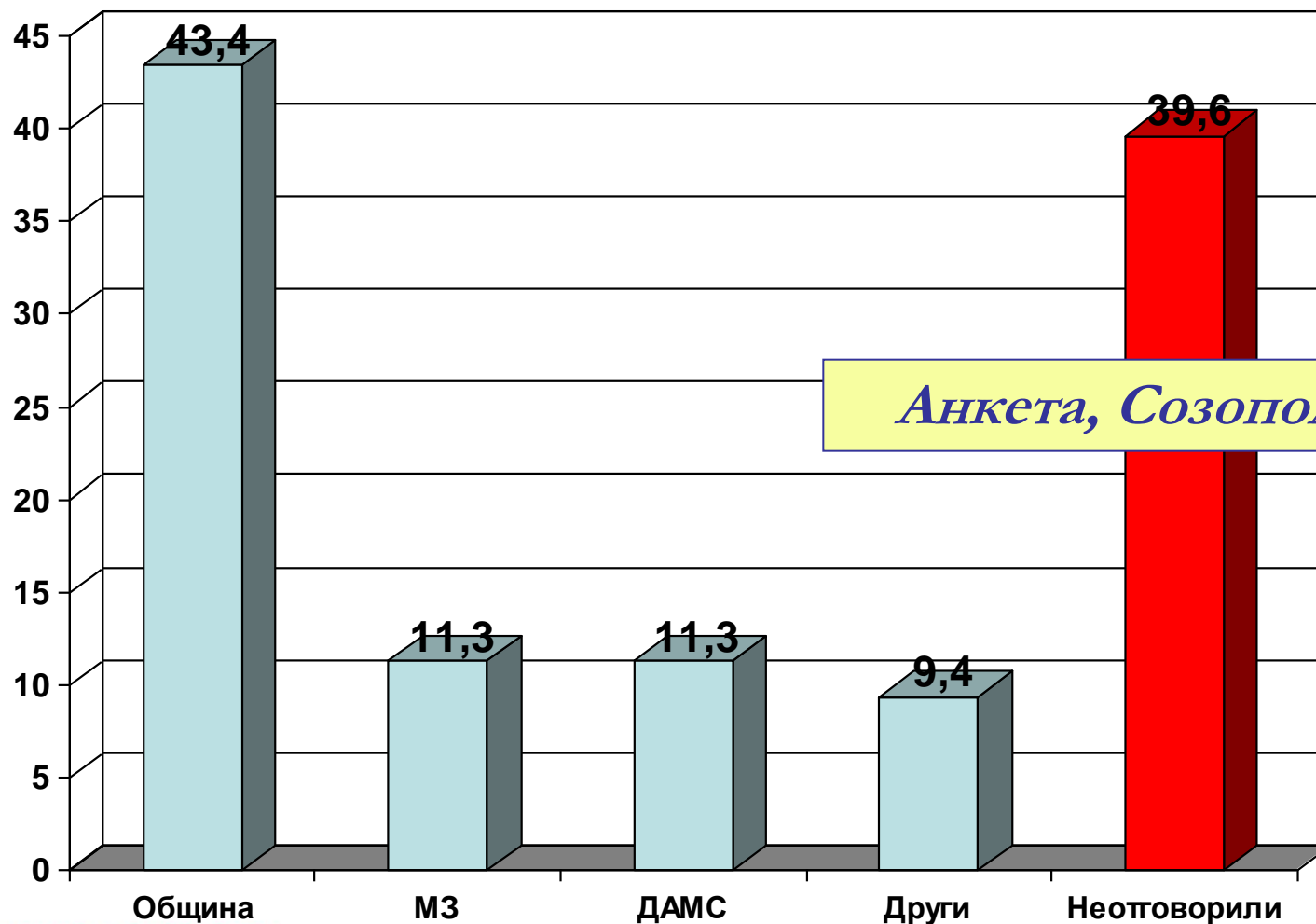
директор на Национален фокусен център
за наркотици и наркомании

ВЪВЕДЕНИЕ

- ✓ През 2012 г. НФЦ разпрати до ПИЦ въпросник с любезната молба да бъде предоставена информация относно превантивните дейности / проекти на територията на областните центрове.
- ✓ Бяха получени съдържателни отговори от 22 от областните центрове.
- ✓ Бяха описани общо 113 превантивни проекта / дейности.
- ✓ От тях 78.8 % са били финансирани от общинския бюджет, 11.5 % - от чуждестранни източници, 8.0 % - от МЗ / НСНВ, и 1.7 % - от други български източници.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРЕВАНТИВНИТЕ ДЕЙНОСТИ В БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ 2008 Г. ПО ИЗТОЧНИК НА ФИНАНСИРАНЕ (в %, n = 53)

Анкета, Созопол, 2009

НАЦИОНАЛЕН ФОКУСЕН ЦЕНТЪР
ЗА НАРКОТИЦИ И НАРКОМАНИИ

Обхванати градове (9): Бс, Вн, Вд, Дч, Кж, Мн, Пз, Сс, Сф

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБЛАСТНИТЕ ЦЕНТРОВЕ СПОРЕД ИЗТОЧНИЦИТЕ НА ФИНАНСИРАНЕ НА ПРЕВАНТИВНИТЕ ДЕЙНОСТИ / ПРОЕКТИ

Източник: Проучване на НФЦ сред ПИЦ

НАЦИОНАЛЕН ФОКУСЕН ЦЕНТЪР
ЗА НАРКОТИЦИ И НАРКОМАНИИ

Легенда:

100 % общинско финансиране

Над 2 / 3 общинско финансиране

От 1 / 3 до 2 / 3 общинско финансиране

До 1 / 3 общинско финансиране

ОПИТ ЗА СЪПОСТАВЯНЕ МЕЖДУ ЖЕЛАНИ И ПРАКТИКУВАНИ ДЕЙНОСТИ

ПО ВАШЕ НАБЛЮДЕНИЕ, КОИ ОТ ПОСОЧЕНИТЕ ВИДОВЕ ПРЕВАНТИВНИ ИНТЕРВЕНЦИИ СА НАЙ-ЕФИКАСНИ ВЪВ ВАШАТА ОБЩИНА ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ ГОДИНИ?	
Обучения насочени към превенция на употреба на наркотици;	15
Обучения тип „Деца обучават деца“;	10
Прожектиране на филми;	8
Видео-обучение;	7
Дейности чрез медиите към общността;	1
Конкурси за рисунки, разкази и др.	1
Отпечатване и разпространение на книжки;	1
Театрални представления и други културни изяви;	1

АКО ЛИЧНО ВИЕ ИМАТЕ НЕОБХОДИМИТЕ РЕСУРСИ И ВЪЗМОЖНОСТИ КОЯ ОТ ИЗБРОЕНИТЕ ИНТЕРВЕНЦИИ, СВЪРЗАНИ С ПРЕВАНТИВНИ ДЕЙНОСТИ БИХТЕ ИЗБРАЛИ ЗА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ ВЪВ ВАШАТА ОБЩИНА ПРЕЗ СЛЕДВАЩАТА ГОДИНА?	
Обучения за родители и учители	18
Обучения насочени към превенция на употреба на наркотици	17
Обучения тип "Деца обучават деца"	16
Организиране на семинари, работни срещи и обучения с професионалисти	11
Отпечатване и разпространение на книжки	4
Театрални представления и други културни изяви	4
Обучения насочени към превенция на ХИВ и СПИН	4
Дискусионни клубове	2
Конкурси за рисунки, разкази и др.	2

ОПИТ ЗА СЪПОСТАВЯНЕ МЕЖДУ ЖЕЛАНИ И ПРАКТИКУВАНИ ДЕЙНОСТИ

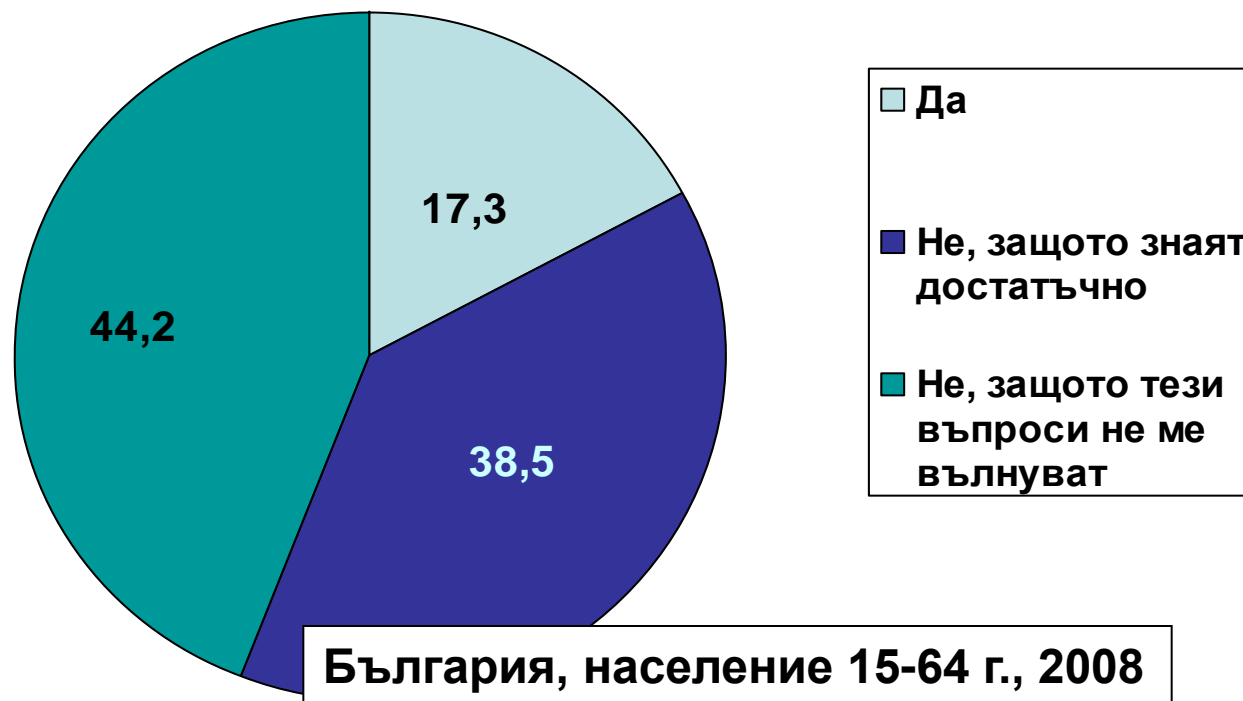
Ако имате необходимите ресурси и възможности кои от изброените превантивни дейности бихте осъществили във Вашата община през следващата година?

По Ваше наблюдение кои от посочените видове превантивни интервенции са най-ефикасни във Вашата община през последните години?

2	Видео-обучение;	
7	Дейности чрез медиите към общността;	
1	Дискусионни клубове	3
1	Конкурси за рисунки, разкази и др.	
14	Обучения за родители и учители;	
2	Обучения на лидери;	1
8	Обучения насочени към превенция на употреба на наркотици;	3
2	Обучения насочени към превенция на ХИВ и СПИН;	2
10	Обучения тип „Деца обучават деца“;	2
7	Организиране на семинари, работни срещи и обучения с професионалисти;	
5	Организиране на спортни мероприятия;	1
3	Отпечатване и разпространение на книжки;	
3	Прожектиране на филми;	1
6	Създаване и поддържане на интернет сайтове;	1
8	Създаване и разпространение на флаери, диплянки, постери и др.	3
3	Театрални представления и други културни изяви;	

МИСЛЯТ ЛИ ХОРАТА, ЧЕ ИМАТ НУЖДА ОТ ОЩЕ ИНФОРМАЦИЯ ПО
ВЪПРОСИ, СВЪРЗАНИ С НАРКОТИЦИТЕ И НАРКОМАНИЯТА ?

(в %, n = 5139)

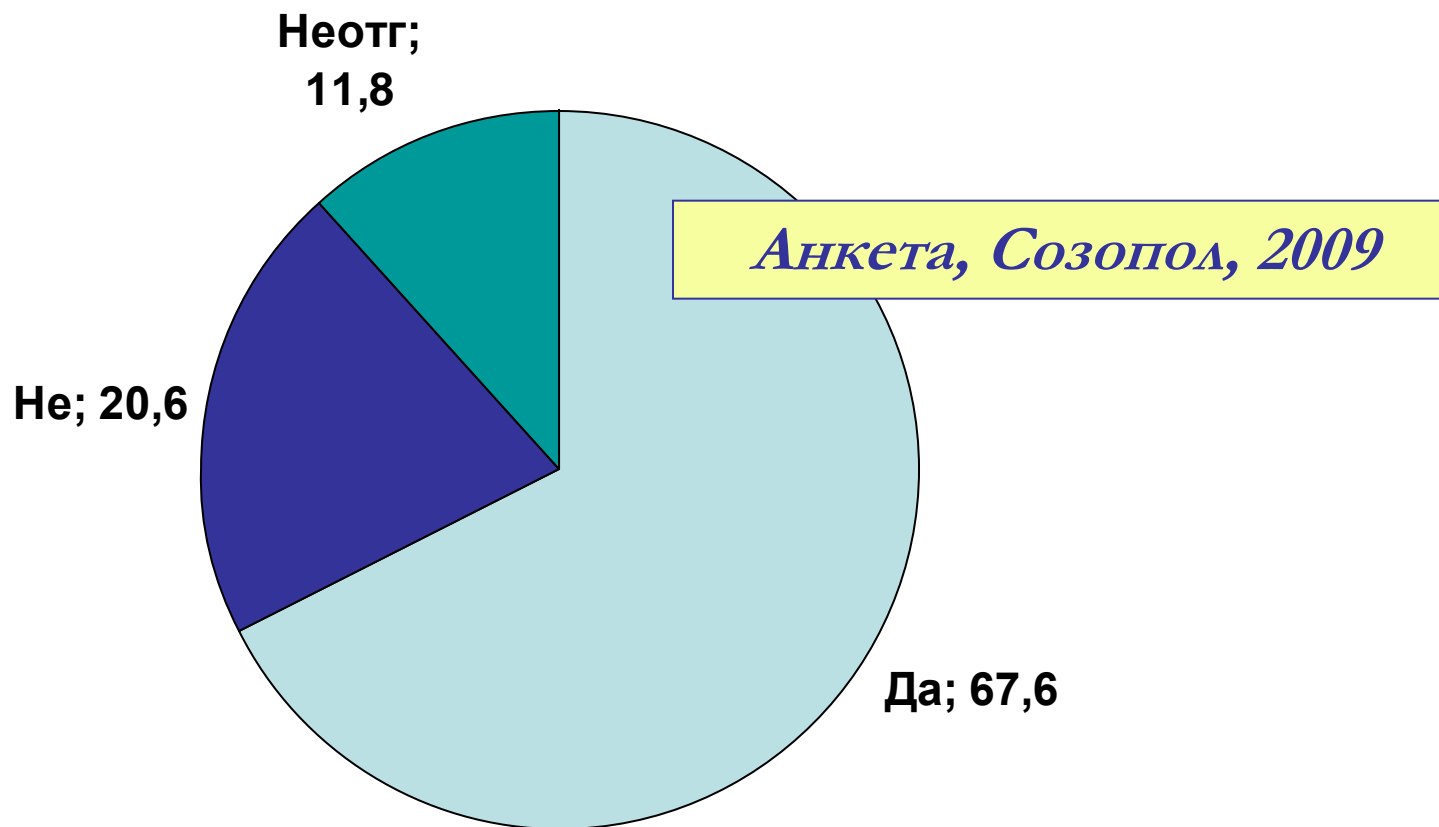

ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРЕВАНТИВНИТЕ ДЕЙНОСТИ / ПРОЕКТИ

На 38.2 % от описаните общо 113 превантивни проекта / дейности чрез въпросника на НФЦ до ПИЦ е била направена оценка на ефективността. Този относителен дял е валиден за 22-та ПИЦ, от които бяха получени съдържателни отговори.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПРЕВАНТИВНИТЕ ДЕЙНОСТИ В БЪЛГАРИЯ
ПРЕЗ 2008 Г. СПОРЕД НАЛИЧИЕТО НА ОЦЕНКА НА
ЕФЕКТИВНОСТТА (в %, n = 34)

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБЛАСТНИТЕ ЦЕНТРОВЕ СПОРЕД ОТНОСИТЕЛНИЯ ДЯЛ НА ПРЕВАНТИВНИТЕ ДЕЙНОСТИ / ПРОЕКТИ, НА КОИТО Е ПРАВЕНА ОЦЕНКА НА ЕФЕКТИВНОСТТА

Легенда:

Значително по-малко от средното за страната;

По-малко от средното за страната;

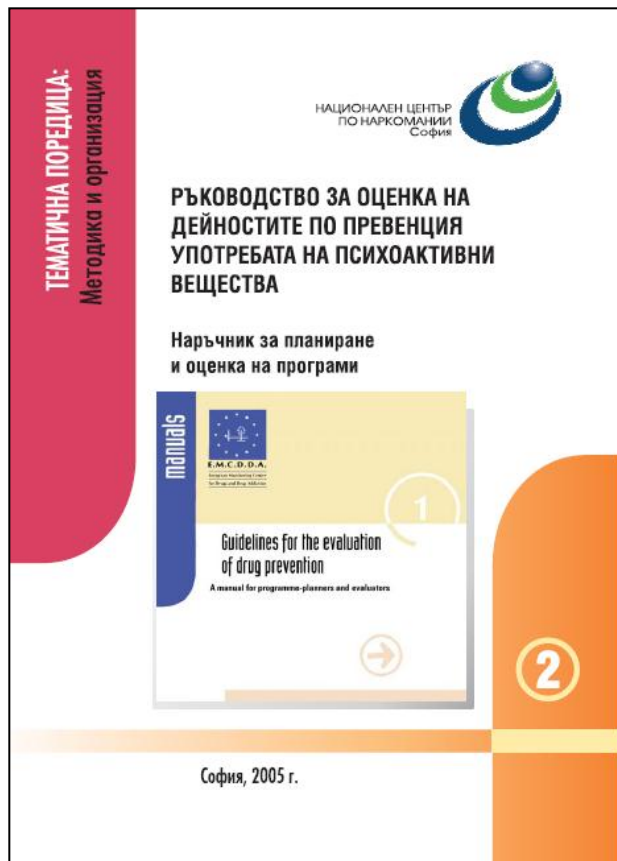
Около средното за страната;

Повече от средното за страната;

Значително повече от средното за страната.

Ръководство за оценка на дейностите по превенция употребата на психоактивни вещества Наръчник за планиране и оценка на програми

През 1998 г. EMCDDA подготви и публикува за първи път насоки за оценка на превенцията на употребата на наркотици, за да отговори на необходимостта, изразена от професионалисти и политици, от инструмент и стимул за оценка на превенцията в Европа. Тези насоки целяха улесняване и насърчаване на ръководители на проекти да ги планират и оценяват адекватно.

През 2005 г. Наръчникът за планиране и оценка на превантивни програми беше преведено на български език и отпечатано от Националния център по наркомании.

“Скъпи читатели,

С гордост и радост посрещаме факта, че Ръководството за оценка на дейностите за превенция на употребата на наркотици, издадено от EMCDDA, вече е преведено на български език. Това стана благодарение на усилията на Националния фокусен център за наркотици и наркомании и Националния център по наркомании.

Ръководството се използва в западноевропейските страни от 1997 година. През 1999 г. беше проведено изследване върху приложимостта му и бяха оценени неговото разпространение, използваемост и полезност... През последните няколко години ръководството беше преведено на няколко езика. Трябва да се подчертае, че българската версия е един от първите преводи на език на страните кандидатки и нови членове /на Европейския съюз/ и ние сме особено благодарни за това.”

Gregor Burkhardt

*Ръководител на Проект “Превантивни отговори”
Програма P2 “Анализ на отговорите”
Европейски център за мониторинг на наркотици и
наркомании (EMCDDA)*

“Това ръководство няма за цел да ви направи професионален оценител. От друга страна, няма нужда да си такъв, за да го използваш. Но на пръв поглед неудобните въпроси, които съдържа, ще ви помогнат да откриете, че рефлексията върху някои “сократовски питання” (“кое ви кара да вярвате, че това ще има смисъл”) е полезна за изграждането на ясна, логична и разбираема превантивна интервенция. Интервенция, която се основава по-скоро на критичното мислене, отколкото на непроверени допускания. Затова ръководството трябва да бъде използвано още при фазата на разработването на превантивната дейност и старта на вашата програма. Вие ще видите, че вече оценката е неотделима част от програмната работа (т.е. от самия дизайн на програмата), а не допълнителен елемент, за който се мисли след това. Когато имаме предвид въпросите свързани с оценката още от самото начало на интервенцията, изключително се улеснява подбора на подходящите цели, компоненти и индикатори за осъществяването й...”

Gregor Burkhart

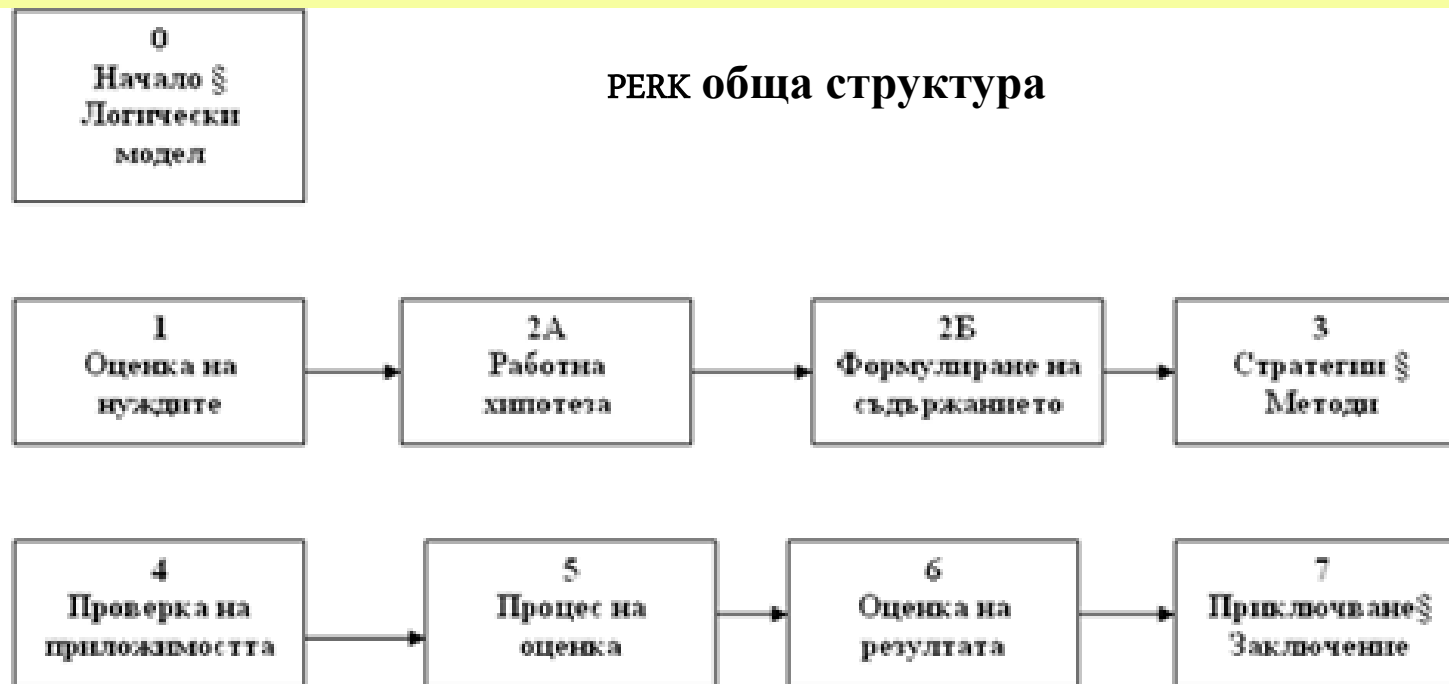
*Ръководител на Проект “Превантивни отговори”
Програма P2 “Анализ на отговорите”
Европейски център за мониторинг на наркотици и
наркомании (EMCDDA)*

Оценяването на една превантивна интервенция, проект или програма представлява систематично събиране, анализ и интерпретация на информацията относно осъществяването и ефектите на интервенцията. Оценката трябва да отговори на следните въпроси:

- Каква е същността и размерът на проблема?
- Кои интервенции могат да повлияят проблема?
- Към коя група е насочена интервенцията (целева група)?
- Достига ли интервенцията практически целевата група?
- Осъществена ли е интервенцията по начина, по който е планирана?
- Ефективна ли е интервенцията?

PERK

Инструментариум за превенция и оценка на ефективността на превантивни програми

Начало и представяне

Стъпка 1 - Оценка на нуждите

Стъпка 2a - Изясняване на целите и работните хипотези

Стъпка 2b - Формулиране на съдържанието

Стъпка 3 - Избор на стратегии и начин на поднасяне

Стъпка 4 - Проверка на приложимостта

Стъпка 5 - Приложение и оценка на процеса

Стъпка 6 - Оценка на резултатите

Стъпка 7 - Приключване и заключение

PERK

Инструментарий за превенция и оценка на ефективността на превантивни програми

ИМА МЯСТО ДА БЪДЕШ ЧУТ

Национален център по наркомании - София

Превенция

Начало и представяне

Логически модел
 Дефиниции, свързани с превенцията и възможности на PERK
 PERK детайли и основа
 Обща структура

Добре дошли в PERK
<http://www.emcdda.europa.eu/html.cfm/index9930EN.html>

Какво е PERK?
 Този набор от инструменти за превенция и оценка (PERK) съдържа основни принципи на превенцията, основани на доказателства, правила за планиране и полезни съвети за оценка. Също така предлага директни електронни връзки със съответната документация и справки, които могат да бъдат прекарвани и съхранени на Вашия компютър, предполага се, че тези допълнителни материали ще бъдат особено полезни за читателите, които имат труден достъп до научна литература по превенция. За да се илюстрират теоретичните дискусии, пример за интервенция, отчасти базиран на реална житейска ситуация, дава практическа перспектива.

За кого е предназначен?
 PERK дава подкрепа на специалистите, които планират политиката по превенция, като примерно предлагат информация за това кои стратегии са ефективни, (основани на доказателства) или за това как да се определи дали проекта е добре планиран. На специалистите, които работят в областта на превенцията и на специалистите, разработващи проекти в тази насока чрез снабдяване с необходимата литература, теории, указания и инструменти за оценка. И накрая, PERK се стреми да развие първите общи проекти за минимални принципи за превенция и стандарти за Европейския съюз, подобни на „Червената книга“ на NIDA (<http://www.nida.nih.gov/Prevention/Prevopen.html>).

Актуално и предстоящо

Курс за ръководители на програми за психосоциална реабилитация

ИМА МЯСТО ДА БЪДЕШ ЧУТ

eea grants norway grants

НАЦИОНАЛЕН ФОКУСЕН ЦЕНТЪР
ЗА НАРКОТИЦИ И НАРКОМАНИИ

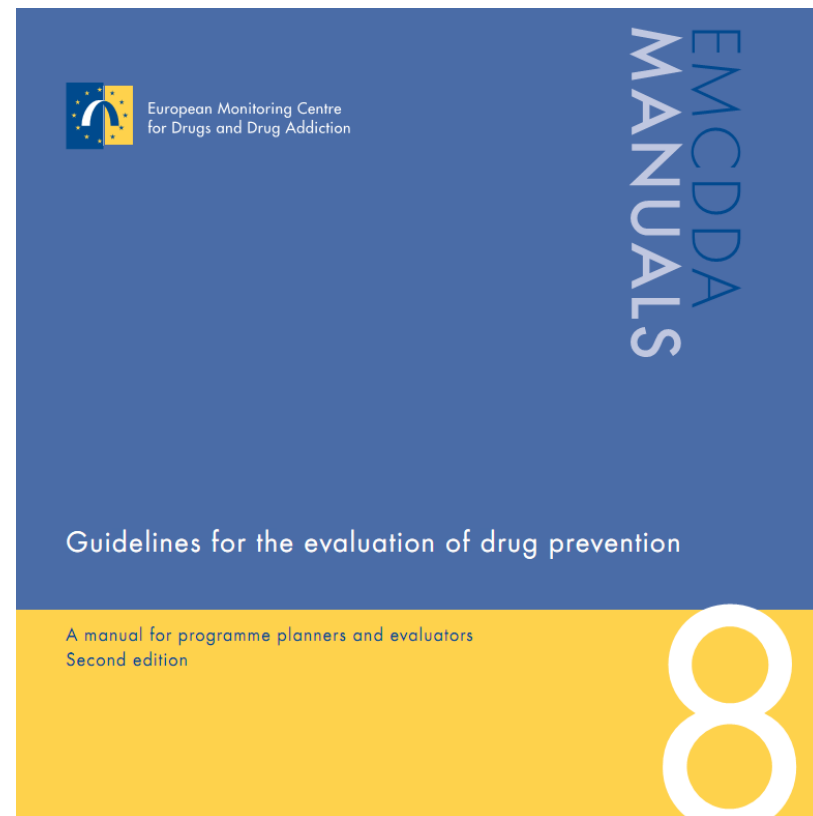
<http://www.ncn-bg.org/perk.php>

Насоки за оценка на превенцията на употребата на наркотици: Наръчник за проектиращи и оценители на програми (второ издание)

Guidelines for the evaluation of drug prevention: a manual for programme planners and evaluators (second edition)

EMCDDA, Лисабон, юли 2012

Това второ издание е обновена версия на първоначалните насоки на EMCDDA (от 1998 г.), която съдържа нови методи, концепции и примери за наличните в момента интервенции за превенция на употребата на наркотици и която осигурява рамка за извършване на оценка. Съдържанието също е актуализирано в съответствие с развитието на онлайн ресурсите на EMCDDA за превенция и оценка на превантивни дейности.

Съдържание

Благодарности

Предговор

Въведение

Глава 1: Преценяване на планирането на интервенцията

Глава 2: Проектиране и извършване на оценка базирана на теорията и практиката

Глава 3: Оценяване на процеса и система за мониторинг

Глава 4: Оценка на резултата

Глава 5: Съобщаване на резултатите

Глава 6: Преценяване на планирането на интервенцията

Глава 7: Проектиране и извършване на оценка базирана на теорията и практиката

Глава 8: Оценяване на процеса и система за мониторинг

Глава 9: Оценка на резултата

Глава 10: Съобщаване на резултатите

http://www.emcdda.europa.eu/publications/manuals/prevention_update

**ОЦЕНКИТЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПРОЦЕСА И
НА РЕЗУЛТАТА СА НЕОТМЕННИ ЧАСТИ ОТ
ПЛАНИРАНЕТО И ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА
ПРОФЕСИОНАЛНАТА ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ!**

Благодаря за вниманието !

mvassilev@infotel.bg

www.nfp-drugs.bg